

U S T A W A

z dnia.....

o świadczeniach przedemerytalnych

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) warunki nabywania i utraty prawa do świadczeń przedemerytalnych;
- 2) zasady wypłaty i finansowania świadczeń przedemerytalnych.

Art. 2. 1. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

- 1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat – kobieta oraz 61 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
- 2) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”, i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
- 3) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat

oraz do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta i 60 lat – mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

- 4) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dniao promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr....., poz.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

2. Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”.

3. Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w okresie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

4. Do okresu 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 3, wlicza się:

- 1) okresy, za które, zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia, prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało;

- 2) okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustaje po upływie 6-miesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w okresie nie przekraczającym 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

5. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje również osobom, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20), po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 3.

Art. 3. 1. Kwota świadczenia przedemerytalnego wynosi 600 zł miesięcznie.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 4. 1. Prawo do świadczenia przedemerytalnego ustaje:

- 1) na wniosek osoby pobierającej świadczenie przedemerytalne;
- 2) w dniu poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury, która jest ustalona decyzją terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej „organem rentowym”, lub innego organu emerytalno-rentowego określonego w odrębnych przepisach;
- 3) z dniem osiągnięcia wieku 60 lat przez kobietę i 65 lat przez mężczyznę;
- 4) z dniem nabycia prawa własności lub objęcia w posiadanie (samoistne lub zależne) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych

przekraczających 2 ha przeliczeniowe albo współwłasności nieruchomości rolnej, jeżeli udział przekracza 2 ha przeliczeniowe;

5) wraz ze śmiercią osoby uprawnionej.

2. Prawo do świadczenia przedemerytalnego ulega zawieszeniu w przypadku nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.

3. Wstrzymanie wypłaty świadczenia przedemerytalnego następuje poczynając od:

- 1) miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym złożono wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) dnia nabycia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) dnia osiągnięcia wieku 60 lat przez kobietę i 65 lat przez mężczyznę;
- 4) dnia nabycia prawa własności lub objęcia w posiadanie (samoistne lub zależne) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe albo współwłasności nieruchomości rolnej, jeżeli udział przekracza 2 ha przeliczeniowe;
- 5) miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zmarła osoba uprawniona;
- 6) dnia nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej albo podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej;
- 7) najbliższego możliwego technicznie terminu płatności, jeżeli wstrzymanie wypłaty świadczenia przedemerytalnego nie było możliwe w terminie, o którym mowa w pkt 2, 4 i 6.

4. W razie nabycia przez osobę uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego prawa do renty rodzinnej lub uposażenia rodzinnego, wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

5. Osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana zawiadomić organ rentowy wypłacający to świadczenie o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do tego świadczenia.

Art. 5. 1. Świadczenie przedemerytalne ulega zawieszeniu w przypadku osiągnięcia przychodów z tytułu działalności lub służby, o której mowa w art. 104 ust. 1-6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wymagalnych najpóźniej w ostatnim dniu stosunku pracy, jeżeli wysokość tego przychodu przekracza miesięcznie kwotę wynoszącą 75% najniższej emerytury, zwaną dalej „dopuszczalną kwotą przychodu”.

2. Przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu, w którym został wypłacony.

3. Przy ustalaniu przychodu nie uwzględnia się kwot przychodów uzyskanych z tytułu działalności lub służby, o której mowa w art. 104 ust. 1-6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wykonywanej przed dniem, od którego ustalono prawo do świadczenia przedemerytalnego.

4. Rozliczenie przychodu następuje po zakończeniu roku kalendarzowego w formie rozliczenia:

- 1) miesięcznego – przez porównanie przychodu uzyskanego w każdym miesiącu kalendarzowym do obowiązującej w tym miesiącu dopuszczalnej kwoty przychodu;
- 2) rocznego – przez porównanie przychodu uzyskanego w rozliczanym roku kalendarzowym do kwoty granicznej przychodu, stanowiącej sumę dopuszczalnych kwot przychodu ustalonych dla kolejnych miesięcy kalendarzowych tego roku

z tym, że okres, z którego ustala się dopuszczalną kwotę przychodu oraz kwotę graniczną przychodu, ulega odpowiedniemu skróceniu w miesiącu lub roku kalendarzowym, w którym powstało lub ustało prawo do świadczenia przedemerytalnego.

5. Organ rentowy dokonuje rozliczenia miesięcznego lub rocznego zgodnie z wnioskiem osoby pobierającej świadczenie przedemerytalne, a w przypadku braku takiego wniosku, według korzystniejszej dla niej formy rozliczenia.

6. Osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana niezwłocznie powiadomić organ rentowy o osiągnięciu przychodu oraz o wysokości tego przychodu, a po zakończeniu roku kalendarzowego, w terminie do końca lutego następnego roku, o wysokości przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

7. Obowiązek powiadomienia, o którym mowa w ust. 6, spoczywa odpowiednio na pracodawcy i zleceniodawcy, a w przypadku osoby pełniącej służbę, na właściwej jednostce organizacyjnej.

8. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- 1) co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, przewidzianej w ustawie o emeryturach i rentach z FUS – obowiązujące od tego terminu dopuszczalne kwoty przychodu;
- 2) do 14 dnia roboczego września – kwotę graniczną przychodu dla mijającego roku kalendarzowego.

Art. 6. 1. Prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3.

2. Wniosek składa się do organu rentowego.

3. Do wniosku dołącza się dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 7. 1. Decyzję w sprawie świadczenia przedemerytalnego wydaje i świadczenie to wypłaca organ rentowy właściwy dla miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do świadczenia przedemerytalnego.

2. Od decyzji organu rentowego przysługują środki odwoławcze przewidziane w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych dla decyzji w sprawach emerytur i rent.

Art. 8. 1. Świadczenie przedemerytalne wypłaca się z dołu za miesiąc kalendarzowy w terminie płatności wskazanym w decyzji organu rentowego.

2. Świadczenie przedemerytalne za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych w miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje.

Art. 9. 1. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu po śmierci:

- 1) osoby pobierającej świadczenie przedemerytalne;
 - 2) członka rodziny osoby, o której mowa w pkt 1, spełniającego warunki do uzyskania renty rodzinnej
- przysługuje zasiłek pogrzebowy na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

2. Decyzje w sprawach zasiłku pogrzebowego wydają i zasiłki te wypłacają organy rentowe.

3. W razie zbiegu prawa do zasiłku pogrzebowego na podstawie ustawy z prawem do zasiłku pogrzebowego lub do świadczenia w wysokości zasiłku pogrzebowego na podstawie odrębnych przepisów – zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje.

Art. 10. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 78-81, art. 88-94, art. 98, art. 114, art. 116 ust. 1a, 1b i 2, art. 117 ust. 1-4, art. 118 ust. 1-5, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 124, art. 125a, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 2 i 3, art. 132 i 133, art. 134 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2 i 3, art. 135, art. 138-140, art. 141 ust. 1-3 oraz art. 142-144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym kwotę wolną od potrąceń i egzekucji ustala się według zasad określonych dla emerytury;
- 2) art. 80 pkt 1-4, art. 82 oraz art. 84 ust. 4a, 6-8 i 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 11. Świadczenia przedemerytalne i zasiłki pogrzebowe oraz koszty ich obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa.

Art. 12. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia

umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.⁴⁾) w art. 34 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych, rent socjalnych oraz świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny.”;

2) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Organy rentowe są obowiązane, w terminie do końca lutego, po upływie roku podatkowego, sporządzić i przekazać roczne obliczenie podatku, według ustalonego wzoru, podatnikom uzyskującym dochód z emerytur i rent, rent strukturalnych, rent socjalnych, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych oraz świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny, oraz urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika; obowiązek ten nie dotyczy podatników.”;

3) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych emerytur i rent lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych, rent socjalnych, świadczeń przedemerytalnych, zasiłków przedemerytalnych, świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny, otrzymanych bezpośrednio z tego organu, a obowiązek poboru zaliczek przez ten organ trwa – organ rentowy odejmuje od dochodu kwoty zwrotów dokonanych w roku podatkowym przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu dochodu, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.⁵⁾) w art. 20 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) powiatowe urzędy pracy – bezrobotnym,”;

2) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) właściwe organy rentowe – osobom, którym wypłacają świadczenia emerytalno-rentowe, renty socjalne, zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne,”.

Art. 15. W ustawie z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom spełniającym warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych, określone w ustawie z dnia..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz.....) przysługuje świadczenie przedemerytalne, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia.....o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr....., poz.....), jeżeli posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat były zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w zakładach wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 95 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się także w razie zbiegu u jednej osoby prawa do renty rodzinnej z prawem do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego.”;

2) w art. 116 po ust. 1 dodaje się ust.1a i 1b w brzmieniu:

- „1a. Postępowanie w sprawach o emeryturę dla osoby uprawnionej do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego wszczyna się z urzędu w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym osoba ta osiągnie wiek 60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna.
- 1b. Postępowanie w sprawie świadczenia podlega umorzeniu, jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenie zmarła przed wydaniem decyzji w sprawie tego świadczenia.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948, z późn. zm.⁷⁾) w art. 58 ust.1-3 otrzymują brzmienie:

- „1. Świadczenia przedemerytalne dla osób zatrudnionych w PKP na podstawie stosunku pracy nawiązanego przed dniem 7 września 1999 r., a następnie w okresie po dniu 18 maja 2000 r. przed dniem 1 stycznia 2001 r. zwolnionych z PKP z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ustalone na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, są finansowane od dnia 1 czerwca 2004 r. z budżetu państwa, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. PKP S.A. refinansuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych równowartość 10% kwoty świadczeń przedemerytalnych, o których mowa w ust. 1.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania przez PKP S.A. na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środków, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze zapewnienie terminowości przekazywania tych środków.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) osób pobierających świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny obejmuje okres od dnia przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego do dnia utraty prawa do jego pobierania, a w przypadku zasiłku przedemerytalnego – do jego wygaśnięcia, a w odniesieniu do osób niepobierających zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego z przyczyn, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 24 – obejmuje okres od dnia zarejestrowania się w urzędzie pracy do dnia przyznania prawa do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;”;

2) w art. 17:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Osoby pobierające zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek ubezpieczenia lub zaistniały zmiany dotyczące tego obowiązku.”;

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Osoby, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 23, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego właściwy powiatowy urząd pracy.”;

3) w art. 27:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Za bezrobotnego pobierającego zasiłek lub stypendium, składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza właściwy powiatowy urząd pracy.”;

b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Za osobę pobierającą zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia

przedemerytalnego i odprowadza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”;

4) w art. 28 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 23, oraz osób niepobierających zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego z przyczyn, określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-6 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, późn.zm.⁹⁾), opłaca właściwy urząd pracy;”.

Art. 19. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268) w art. 15 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 12-14, art. 61, art. 88-94, art. 98, art. 100 ust. 1 i 2, art. 101, art. 102 ust. 1, art. 104 ust. 4, art. 107, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 118 ust. 1-5, art. 119 ust. 1, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 126, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 1, 2 i 3 pkt 1, art. 133-135 oraz art. 137-144 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy czym kwotę wolną od potrąceń i egzekucji ustala się według zasad określonych dla renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;”.

Art. 20. W celu wykonania przepisów niniejszej ustawy upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przeniesienia, na wniosek ministra właściwego do spraw pracy, planowanych wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2004 między odpowiednimi częściami, działami, rozdziałami i paragrafami.

Art. 21.1. Świadczenia przedemerytalne przyznane na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu stają się świadczeniami w rozumieniu niniejszej ustawy, w dotychczasowej wysokości, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2.

2. Świadczenia przedemerytalne przyznane na zasadach określonych w przepisach o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, stają się świadczeniami w rozumieniu niniejszej ustawy, w dotychczasowej wysokości, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2.

3. Od dnia 1 czerwca 2004 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejmuje zadania związane z przyznawaniem i wypłatą świadczeń przedemerytalnych.

4. Świadczenia przedemerytalne, o których mowa w ust. 1 i 2, wypłaca się z dołu za miesiąc kalendarzowy, w terminie płatności wskazanym w zawiadomieniu organu rentowego.

Art. 22. 1. Powiatowe urzędy pracy są obowiązane przekazać w terminie do dnia 30 kwietnia 2004 r. organom rentowym dokumentację umożliwiającą kontynuację wypłaty świadczeń przedemerytalnych od dnia 1 czerwca 2004 r.

2. Do dnia 5 czerwca 2004 r. powiatowe urzędy pracy prześlą:

- 1) listy osób, którym zawieszono lub wstrzymano wypłatę świadczenia przedemerytalnego do dnia 31 maja 2004 r. oraz osób niepobierających świadczenia przedemerytalnego z przyczyn określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-6 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn.zm.¹⁰⁾);
- 2) dokumentację dotyczącą osób, którym ustalono lub zawieszono prawo do świadczenia przedemerytalnego w kwietniu i maju 2004 r.;
- 3) informację dotyczącą ostatniego miejsca zatrudnienia osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych w części refundowanej przez PKP S.A., o których mowa w art. 58 ustawy wymienionej w art. 17.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2 pkt 2, obejmuje:

- 1) informację o kwocie przysługującego świadczenia przedemerytalnego oraz okresie jego pobierania;
- 2) informację o członkach rodziny uprawnionych do zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego;
- 3) dokumentację dotyczącą uprawnień do zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych uprawnionego do świadczenia przedemerytalnego oraz członków jego rodziny;
- 4) kopię decyzji przyznającej świadczenie przedemerytalne oraz kopie innych dokumentów mających wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość;

- 5) dane identyfikacyjne osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych i członków ich rodzin, o których mowa w pkt 2 i 3, w tym numery PESEL i NIP;
- 6) poświadczone przez osobę uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego powiadomienie, o którym mowa w ust. 5.

4. Powiatowy Urząd Pracy przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentację, o której mowa w ust. 3, dotyczącą osób niepobierających świadczeń przedemerytalnych z przyczyn określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-6 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu w okresie do 5 dni po dniu nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego.

5. Dokumentacja jest przekazywana w indywidualnych aktach każdej osoby uprawnionej do świadczenia przedemerytalnego.

6. Powiatowe urzędy pracy są obowiązane do powiadomienia osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych o przejęciu wypłaty tych świadczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, o warunkach wypłaty tych świadczeń po dniu 31 maja 2004 r., o obowiązkach wynikających z ustawy ciążących na osobach uprawnionych, a także o innych okolicznościach, mających wpływ na prawo do świadczenia przedemerytalnego oraz jego wysokość.

Art. 23.1. Zasiłki przedemerytalne, przyznane na zasadach określonych w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, stają się zasiłkami w rozumieniu niniejszej ustawy, z tym że zachowuje się je w dotychczasowej wysokości i z dniem 1 czerwca 2004 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejmie zadania związane z ich wypłatą.

2. Zasiłki przedemerytalne podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

3. W zakresie ustania i zawieszenia prawa do zasiłku przedemerytalnego oraz wstrzymania jego wypłaty art. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku zbiegu prawa do zasiłku przedemerytalnego z prawem do renty rodzinnej wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

5. W zakresie kompletowania, sposobu przekazywania informacji i dokumentacji oraz powiadamiania osób uprawnionych o przejęciu wypłaty zasiłków przez

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazywanej organom rentowym przez powiatowe urzędy pracy art. 22 stosuje się odpowiednio.

6. Zasiłki przedemerytalne oraz koszty ich obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa.

Art. 24. 1. Osobie, która pokryła koszty pogrzebu po śmierci:

- 1) osoby pobierającej zasiłek przedemerytalny;
- 2) członka rodziny osoby, o której mowa w pkt 1, spełniającego warunki do uzyskania renty rodzinnej
– przysługuje zasiłek pogrzebowy na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

2. Do zasiłku pogrzebowego, o którym mowa w ust. 1, art. 9 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 25. Zasiłki przedemerytalne wypłaca się w z dołu za miesiąc kalendarzowy, w terminie płatności wskazanym w zawiadomieniu organu rentowego.

Art. 26. Przy rozliczaniu przychodu, o którym mowa w art. 5 ust. 4, nie uwzględnia się przychodu uzyskanego z tytułu działalności wykonywanej przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 27. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy spełniały warunki do zasiłku przedemerytalnego zachowują je na zasadach określonych w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz ustawy o ułatwianiu zatrudnienia absolwentom szkół (Dz. U. Nr 154, poz. 1793).

2. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zarejestrowały się w urzędzie pracy i spełniały warunki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego nabywają je i zachowują do nich prawo na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

3. Powiatowe urzędy pracy do dnia 31 maja 2004 r. ustalają i wypłacają świadczenia przedemerytalne osobom zarejestrowanym w powiatowych urzędach pracy do

dnia 31 maja 2004 r. na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2003 r.

Art. 28. 1. Do spraw wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

2. W przypadku ustalenia po dniu wejścia w życie ustawy prawa do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, powiatowe urzędy pracy po dokonaniu wypłaty świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych za okres do dnia 1 czerwca 2004 r. niezwłocznie prześlą Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych informację i dokumentację, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 3 i ust. 3.

3. Świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne przyznane w przypadkach określonych w ust. 2, przed dniem 1 czerwca 2004 r., stają się świadczeniami przedemerytalnymi i zasiłkami przedemerytalnymi w rozumieniu ustawy.

4. Dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych, za okres przypadający przed dniem 1 czerwca 2004 r., dokonują powiatowe urzędy pracy według zasad określonych w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

5. W przypadku przyznania prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres, za który wypłacono świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny z Funduszu Pracy przed dniem 1 czerwca 2004 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz organy rentowe pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne zaliczają na poczet przyznanego świadczenia. Kwoty te traktuje się jak świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Kwota zaliczona na poczet przyznanego świadczenia nie może być wyższa niż ustalona za poszczególne miesiące okresu, o którym mowa w ust. 1, kwota emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub inny organ rentowy przekazuje kwotę zaliczoną na poczet przyznanego świadczenia, o której mowa w ust.1, na rachunek bankowy Funduszu Pracy właściwego powiatowego urzędu pracy, który wypłacił zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne za okres przed dniem 1 czerwca 2004 r.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 marca 2004 r., z wyjątkiem art. 12-19, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2004 r.

-
- ¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875, Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104, Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452, Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 241, poz. 2074, oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802, Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678, Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 240, poz. 2054, Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2037 i Nr 228, poz. 2255.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405, Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1608, Nr 213, poz. 2081.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 104, poz. 1104, z 2001 r. Nr 122, poz. 1349, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1791, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 181, poz. 1515 oraz z 2003 r. Nr 83, poz. 759, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 202, poz. 1956 i Nr 228, poz. 2255.
- ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802, Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678, Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 240,

poz. 2054, Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2037 i Nr 228, poz. 2255.

- ⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1086 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 205, poz. 1730 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 63, Nr 80, poz. 720 i Nr 203, poz. 1966.
- ⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 660, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 190, poz. 1864, Nr 202, poz. 1956, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- ⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- ¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.

U Z A S A D N I E N I E

I. Cel projektu ustawy

Celem projektu ustawy jest określenie systemu wsparcia socjalnego dla osób z likwidowanych zakładów pracy, tracących prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub o najdłuższym stażu pracy znajdujących się w relatywnie trudnej sytuacji z uwagi na zwolnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Działanie to jest zgodne z przygotowanym przez MGPIPS programem na rzecz zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia.

Dążeniem projektu ustawy jest przywrócenie pierwotnej roli systemu świadczeń przedemerytalnych, służących osobom w najtrudniejszej sytuacji, a nie będącym remedium na wszelkie problemy restrukturyzacji zatrudnienia. Dotychczasowa polityka obniżania kryteriów wieku i stażu uprawniającego do świadczeń doprowadziła w okresie 1998 r. – 2001 r. do dezaktywizacji zawodowej ponad 0,5 mln osób będących w okresie nawet do 15 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Niniejszy projekt ustawy powinien być rozpatrywany łącznie z projektem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z uwagi na fakt, że uchyla ona w całości przepisy dotychczasowej ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu regulujące kwestie przyznawania i wypłaty świadczeń przedemerytalnych oraz wypłaty zasiłków przedemerytalnych. Ponadto oba projekty ustaw są ze sobą ściśle związane z uwagi na powiązanie zapisów o aktywizacji osób bezrobotnych, o której mowa w ustawie o promocji

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z przyznawaniem świadczeń, o których mowa w ustawie o świadczeniach przedemerytalnych.

II. Opis istniejącego stanu

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn. zm.) starostowie (powiatowe urzędy pracy) ustalają uprawnienia i wypłacają świadczenia przedemerytalne oraz wypłacają zasiłki przedemerytalne ze środków budżetu państwa w ramach dotacji dla Funduszu Pracy.

I.1. Zasiłki przedemerytalne

Zasiłki przedemerytalne są świadczeniem „wygasającym”. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz ustawy o ułatwieniu zatrudniania absolwentów szkół, z dniem 1 stycznia 2002 r. została zniesiona możliwość nabywania prawa do zasiłku przedemerytalnego. Jednak osoby, które je już posiadają, zachowują to prawo do czasu uzyskania uprawnień emerytalnych.

I.2. Świadczenia przedemerytalne

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje po spełnieniu następujących podstawowych warunków:

- 1) spełnianie warunków do posiadania statusu osoby "bezrobotnej",
- 2) spełnianie warunków wymaganych do nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 3) oraz:
 - osiągnięcie wieku co najmniej 58 lat przez kobietę i 63 lat przez mężczyznę oraz posiadanie okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
 - do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy,

ukończenie co najmniej 50 lat przez kobietę i 55 lat przez mężczyznę oraz posiadanie okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

- do dnia rozwiązania stosunku pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, osiągnięcie (bez względu na wiek) okresu uprawniającego do emerytury, wynoszącego co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub
- do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, posiadanie (bez względu na wiek) okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego co najmniej 34 lata przez kobietę i 39 lat przez mężczyznę, a rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z niewypłacalnością pracodawcy w rozumieniu ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Ustalanie prawa do świadczeń przedemerytalnych odbywa się w ten sposób, że osoba zainteresowana musi zarejestrować się w urzędzie pracy. Następnie całość dokumentacji, zgromadzonej w takim zakresie, jaka jest niezbędna do ustalenia prawa do emerytury, jest przez urzędy pracy przekazywana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję ustalającą wysokość emerytury, zachowując u siebie całość dokumentacji (do czasu uzyskania wieku emerytalnego). Na podstawie tej decyzji urząd pracy wydaje decyzję ustalającą wysokość świadczenia przedemerytalnego w wysokości 80% przyszłej emerytury nie mniej jednak niż 120% i nie więcej niż 200% zasiłku dla bezrobotnych.

Osoby uprawnione do świadczeń przedemerytalnych nie są obowiązane do stawiania się w urzędzie pracy w celu potwierdzania gotowości do pracy. Nieprzyjęcie oferty pracy przedstawionej przez urząd nie wywołuje dla tych osób niekorzystnych skutków w prawie do świadczenia. Mogą one również łączyć pobieranie świadczenia z uzyskiwaniem dochodu z tytułu pracy zarobkowej, o ile łączny dochód nie przekracza 200% zasiłku dla bezrobotnych.

Ponieważ zasiłki i świadczenia przedemerytalne są formą osłony socjalnej dla osób z długoletnim stażem pracy tracących zatrudnienie – bardziej przypominającą emerytury pomostowe niż czasowe wsparcie finansowe w przerwie pomiędzy zatrudnieniem, jakim są zasiłki dla osób bezrobotnych, celowym jest zmiana organu realizującego to zadanie.

III. Rozwiązania proponowane w projekcie ustawy

Proponowane rozwiązania pozostają w ścisłej zależności z regulacjami zawartymi w projekcie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz programem na rzecz zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia.

Osobom, które utraciły pracę nie z własnej winy, a przede wszystkim z powodu likwidacji, upadłości lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, proponuje się w pierwszym okresie po utracie pracy cykl działań aktywizacyjnych. Programy aktywizacji są określone w projekcie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i polegają na ułatwieniach organizacyjnych i finansowych adresowanych dla pracodawców i bezpośrednio zainteresowanych osób, w celu pozyskania zatrudnienia w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji w urzędzie pracy (w tym subsydiowane zatrudnienie ze środków Funduszu Pracy na okres do 4 lat, połączone z dofinansowaniem utworzenia miejsca pracy).

Osoby nabywające prawo do świadczenia przedemerytalnego w okresie tych pierwszych 6 miesięcy będą posiadać status osoby bezrobotnej i prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Po upływie 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku, o ile nie uda się uzyskać przez ten okres zatrudnienia, osoby te mogą złożyć wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Warunkiem nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego jest spełnienie następujących warunków przez te osoby:

- 1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego były zatrudnione lub pozostawały w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyły co najmniej 56 lat – kobieta oraz 61 lat – mężczyzna oraz posiadają okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
- 2) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziły nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13

października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.) i za ten okres opłacały składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyły co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna i posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

- 3) zarejestrowały się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat oraz do dnia, w którym ustало prawo do renty, ukończyły co najmniej 55 lat – kobieta i 60 lat – mężczyzna i osiągnęły okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn – tzn. w stosunku do tej grupy osób zastosowano łagodniejsze kryteria uzyskiwania prawa do świadczeń przedemerytalnych w stosunku do warunków określonych dla pozostałych grup osób, lub
- 4) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym były zatrudnione przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Decyzje w zakresie przyznania lub odmowy przyznania świadczenia przedemerytalnego podejmuje właściwy organ rentowy. Decyzje te podlegają zaskarżaniu w drodze postępowania cywilnego.

Wysokość nowo nabywanego świadczenia przedemerytalnego proponuje się określić kwotowo w wysokości 600 zł. Świadczenie przedemerytalne będzie waloryzowane na zasadach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Proponuje się, aby osoby uprawnione do świadczeń przedemerytalnych miały prawo, nie tracąc uprawnień do świadczenia, do uzyskiwania przychodów (w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z FUS), jeżeli wysokość tego przychodu nie przekracza miesięcznie kwoty wynoszącej 75% najniższej emerytury, rozliczanych miesięcznie lub rocznie. Obecnie stanowi to 414,50 zł.

Możliwość uzyskiwania przychodów w trakcie posiadania uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego bez utraty tego prawa była podnoszona wielokrotnie podczas wystąpień posłów i senatorów, organizacji i instytucji reprezentujących interesy osób najuboższych i pokrzywdzonych, w tym Rzecznika Praw Obywatelskich.

Proponuje się również wprowadzenie silniejszej ochrony pracownika przed zwolnieniem, przez wprowadzenie w Kodeksie pracy czteroletniego okresu ochronnego, co ma przyczynić się do pozostawania w zatrudnieniu osób w wieku utrudniającym znalezienie miejsca pracy. Z tą propozycją są skorelowane warunki nabywania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Proponuje się zmiany w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, będące konsekwencją zmiany warunków nabywania prawa do pobierania świadczenia przedemerytalnego oraz zmiany organu wypłacającego zasiłki przedemerytalne oraz ustalającego i wypłacającego świadczenia przedemerytalne.

Osoby, które nabyły prawo do świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych, zachowują je w dotychczasowej wysokości.

Zmiany w ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” są konsekwencją przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wypłaty zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych.

IV. Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z projektu ustawy

Podmioty objęte ustawą:

Regulacje zawarte w projekcie ustawy bezpośrednio będą dotyczyć :

- osób pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne,
- osób, które po wejściu w życie ustawy będą spełniać warunki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego,
- samorządów powiatowych (powiatowych urzędów pracy, które obecnie przyznają i wypłacają zasiłki oraz świadczenia przedemerytalne),
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który po wejściu w życie ustawy będzie przyznawał prawo i wypłacał świadczenia przedemerytalne oraz będzie kontynuował wypłatę zasiłków przedemerytalnych,
- organów rentowych.

Pośrednio skutki rozwiązań przyjętych w ustawie będą dotyczyły zakładów pracy zatrudniających i zwalnających pracowników.

1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora finansów publicznych

Przyjęcie i wejście w życie przepisów ustawy w zakresie przewidzianym w projekcie przyczyni się do ograniczenia i racjonalizacji wydatków na finansowanie świadczeń przedemerytalnych.

Na ograniczenie środków przeznaczanych na wypłacanie świadczeń przedemerytalnych będą miały wpływ przepisy dotyczące:

- rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego wyłącznie z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy; obecnie od rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- ukończenia przez osoby zwolnione, w wyżej określonym trybie, co najmniej 56 lat przez kobiety i 61 lat przez mężczyzn; obecnie co najmniej 50 lat przez kobiety i 55 lat przez mężczyzn,
- przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego dopiero po upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych i braku odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia; obecnie prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje od następnego dnia po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy,
- zniesienie możliwości przejścia na świadczenie przedemerytalne przez osoby, które osiągnęły wiek 58 lat – kobieta i 63 lata – mężczyzna (posiadające okres uprawniający do emerytury odpowiednio 20 i 25 lat) – bez względu na przyczynę i tryb rozwiązania umowy o pracę,
- zniesienie możliwości przejścia na świadczenie przedemerytalne przez osoby, które do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn, a rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z niewypłacalnością pracodawcy w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy,

-
- obniżenie wysokości świadczenia przedemerytalnego do wysokości 600 zł; według obecnie obowiązujących przepisów świadczenie przedemerytalne przysługuje w wysokości 80 % kwoty emerytury, jaka przysługiwałaby danej osobie w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego – nie więcej jednak niż 2-krotna wysokość zasiłku dla bezrobotnych.

Przewiduje się, że powyższe zmiany spowodują zmniejszenie się o około 30 tys. liczby osób, które w skali roku uzyskają prawo do świadczenia przedemerytalnego; w 2003 r. około 70 tys. osób nabyło prawo do świadczenia przedemerytalnego – na podstawie obecnie obowiązujących przepisów.

Przewidziane w projekcie ustawy niektóre przepisy spowodują także (w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji) wzrost wydatków na świadczenia przedemerytalne. Do przepisów tych należą:

- przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego osobom, które do dnia ogłoszenia upadłości prowadziły nieprzerwanie przez okres co najmniej 24 miesiące pozarolniczą działalność i ukończyły do dnia upadłości co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna oraz osiągnęły okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
- przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego osobom, w wieku co najmniej 55 lat – kobieta i 60 lat – mężczyzna, które utraciły prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej przez okres co najmniej 5 lat.

Biorąc pod uwagę zarówno przewidziane w projekcie ustawy regulacje, które spowodują zmniejszenie, jak też zwiększenie liczby przyznawanych świadczeń przedemerytalnych, to w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów, liczba osób, które w ciągu roku będzie nabywać prawo do świadczeń przedemerytalnych ulegnie zmniejszeniu o około 25 tys., tj. o około 1/3. W wyniku tego szacuje się, że od 2005 r. będą ulegać zmniejszeniu wydatki na świadczenia przedemerytalne.

Skutki finansowe w 2004 r.

Projekt ustawy przewiduje, że przepisy dotyczące przyznawania i wypłacania świadczeń przedemerytalnych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wejdą w życie z dniem 1 czerwca 2004 r.

Dlatego też dokonując na 2004 r. szacunku skutków finansowych wejścia w życie tej ustawy należy wziąć pod uwagę następujące elementy:

- wprowadzenie nowych przepisów spowoduje zwiększenie się liczby osób, które w I półroczu 2004 r. zarejestrują się w urzędach pracy i nabędą prawo do świadczenia przedemerytalnego na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, gdyż mogłyby nie nabyć prawa do ww. świadczeń wg przepisów nowej ustawy; szacuje się, że z tego powodu przed dniem 1 czerwca 2004 r. dodatkowo nabędzie prawo do świadczeń przedemerytalnych około 20 tys. osób,
- jednocześnie w II półroczu 2004 r. nie powinny być przyznawane nowe świadczenia przedemerytalne, gdyż prawo do tych świadczeń będzie przysługiwało po 6 miesiącach pobierania zasiłku dla bezrobotnych; wg obecnie obowiązujących przepisów prawo do świadczenia przedemerytalnego nabywa przeciętnie 6,5 tys. osób miesięcznie; zatem z tego tytułu liczba nowo przyznanych świadczeń przedemerytalnych powinna być mniejsza o około 15 tys. średniorocznie.

Ponadto, w każdym miesiącu przeciętnie około 2,5 tys. osób (tj. 15 tys. średniorocznie) traci prawo do świadczenia przedemerytalnego, głównie z powodu nabycia prawa do emerytury.

Z przedstawionych powyżej szacunków wynika, że w wyniku wejścia w życie przepisów przedmiotowej ustawy, liczba wypłaconych w 2004 r. świadczeń przedemerytalnych nie wzrośnie i średniorocznie wyniesie około 215 tys., jednak wysokość przeciętnego świadczenia będzie niższa od planowanej (1 050 zł) i wyniesie około 1 025 zł. Zatem niezbędna kwota środków na wypłatę świadczeń przedemerytalnych wyniesie około 2 646 mln zł.

W planie Funduszu Pracy na 2004 r. na finansowanie wypłat świadczeń przedemerytalnych została przewidziana kwota 2 709 mln zł. Kwota powyższa została zaplanowana bazując na obecnie obowiązujących przepisach ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, w zakresie dotyczącym świadczeń przedemerytalnych. W wyniku wejścia w życie nowej ustawy wydatki na świadczenia przedemerytalne powinny być w 2004 r. o około 63 mln zł niższe od planowanych.

W projekcie ustawy budżetowej na 2004 r. środki na wypłatę świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych zostały zaplanowane w planie finansowym Funduszu Pracy w łącznej kwocie 5 215 mln zł. Natomiast zgodnie

z projektem ustawy o świadczeniach przedemerytalnych od dnia 1 czerwca 2004 r. świadczenia przedemerytalne oraz zasiłki przedemerytalne będą wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego też projekt tej ustawy zawiera przepis upoważniający ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dokonania, na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, przeniesienia planowanych wydatków na finansowanie zasiłków i świadczeń przedemerytalnych oraz kosztów ich obsługi do ZUS. Jednocześnie przewidziana w ustawie budżetowej dotacja dla Funduszu Pracy zostanie przesunięta do ZUS – w kwocie niezbędnej na wypłatę zasiłków i świadczeń przedemerytalnych (ok. 2,7 mld zł, tj. 6/12 – gdyż zasiłki i świadczenia wypłacane są z dołu) oraz na finansowanie kosztów realizacji tego zadania, które w 2004 r. nie powinny przekroczyć 40 mln zł. A zatem z kwoty 3 144 mln zł, przewidzianej dotacji dla Funduszu Pracy na 2004 r., ok. 2 740 mln zł przekazanych zostanie do ZUS na realizację ww. zadania. Kwota powyższa uwzględnia również środki niezbędne na finansowanie w 90% świadczeń przedemerytalnych przysługujących byłym pracownikom PKP – zwolnionym z przyczyn dotyczących zakładu pracy przed dniem 1 stycznia 2001 r. W warunkach roku 2003 kwota na wydatki na świadczenia przedemerytalne (dla byłych pracowników PKP) wynosiła 78 mln zł i przewiduje się, że w 2004 r. będzie kształtować się na podobnym poziomie.

Ostateczna kwota dotacji do przeniesienia do ZUS zostanie ustalona po zweryfikowaniu danych na podstawie statystyki za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wejścia w życie ustawy.

Wejście w życie przepisów ustawy spowoduje zmniejszenie się w 2004 r. kwot składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazywanych do Narodowego Funduszu Zdrowia od wypłaconych świadczeń przedemerytalnych o około 5 mln zł (63 mln x 25), tj. o 2,3%. Szacuje się, że w 2005 r. i latach następnych wydatki na świadczenia przedemerytalne ulegać będą zmniejszeniu o ok. 3% rocznie. Odpowiednio od zmniejszających się wydatków na świadczenia przedemerytalne ulegać będą również zmniejszaniu kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazywanych do Narodowego Funduszu Zdrowia za osoby pobierające te świadczenia.

2. Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowane regulacje umożliwią wzrost aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych o długim stażu pracy. Przewiduje się, że rozwiązania zawarte w projekcie ustawy pozwolą w dłuższym okresie czasu na zmniejszenie wydatków na świadczenia pieniężne, zarówno w zakresie świadczeń przedemerytalnych, jak i pomocy społecznej oraz umożliwią zwiększenie liczby osób aktywnych zawodowo.

Działania w zakresie odbiurokratyzowania urzędów pracy w istotny sposób zwiększą aktywność urzędów pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego (zwiększenie udziału ofert pracy w urzędach pracy, zwiększenie udziału osób kierowanych do pracy przez urzędy pracy w stosunku do ogólnej liczby osób przyjmowanych do pracy), spowodują zwiększenie ilości i poprawę jakości szkoleń oraz ich efektywność.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Proponowane zmiany pozwolą na lepsze zagospodarowanie istniejących zasobów pracy. Na rynku pracy będzie aktywna nadal lepiej przygotowana i doświadczona kadra, która w większym stopniu będzie odpowiadać potrzebom konkurencyjnej gospodarki. Zawarte w projekcie ustawy rozwiązania przybliżają perspektywę osiągnięcia celów zawartych w Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Oczekiwać należy, że zmiany przyniosą w konsekwencji redukcję wydatków budżetu na świadczenia społeczne, co przyczyni się do poprawy stanu finansów publicznych i ułatwi realizację zamierzeń rozwojowych w gospodarce.

4. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Proponowane zmiany, rozpatrywane łącznie z projektem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz programem na rzecz zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia, zakładają wdrożenie wysokiego poziomu standaryzacji usług podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Oznacza to wyrównywanie szans mieszkańców różnych regionów kraju w zakresie dostępu do zatrudnienia, a zatem także wyrównywanie ich szans rozwojowych. To z kolei będzie się przekładać na lokalny rozwój gospodarczy. Z drugiej strony projekt ustawy zapewnia możliwość prowadzenia regionalnej polityki rynku pracy nakierowanej na rozwiązywanie szczególnych problemów

lokalnych społeczności. Umożliwia także realizację regionalnych i lokalnych programów aktywizacji zawodowej.

5. Skutki prawne regulacji

Zaproponowany projekt ustawy zmierza do precyzyjnego określenia zasad i sposobów przyznawania i finansowania przez państwo zasiłków i świadczeń przedemerytalnych. Określa prawa i obowiązki osób pobierających zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne. Określa również kompetencje powiatowych urzędów pracy oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Projekt ustawy dokonuje również zmian w Kodeksie pracy w zakresie ochrony wiekowej osób zatrudnionych, jak również dokonuje zmian w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z uwagi na zmianę płatnika składek na ubezpieczenie zdrowotne.

V. Konsultacje

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez Naczelną Radę Zatrudnienia, ogólnopolskie organizacje związków zawodowych – NSZZ „Solidarność”, OPZZ, Forum Związków Zawodowych, organizacje pracodawców (Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Konfederacja Pracodawców Polskich, Business Center Club), Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz wojewódzkie urzędy pracy. Projekt skierowano również do Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych, Ruchu Obrony Bezrobotnych oraz Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Bezrobotnych.

Projekt ustawy zamieszczony został na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

W trakcie prac nad projektem ustawy przeprowadzono szerokie konsultacje społeczne. Uwzględniono szereg uwag zgłoszonych przez partnerów społecznych. Niektóre ze zgłoszonych uwag nie zostały jednak uwzględnione.

Przedstawiciele związków zawodowych – NSZZ „Solidarność”, OPZZ, Forum Związków Zawodowych negocjowali zapisy ustawy, proponując przyjęcie obywatelskiego projektu zmian w dotychczasowej ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Przedstawiciele organizacji pracodawców (Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych i Business Center Club) zanegowali zasadność zmian w Kodeksie pracy dotyczące rozszerzenia okresu ochronnego z 2 do 4 lat.

VI. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane regulacje są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 12 /03/DPE/as

Warszawa, 6.04.04.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

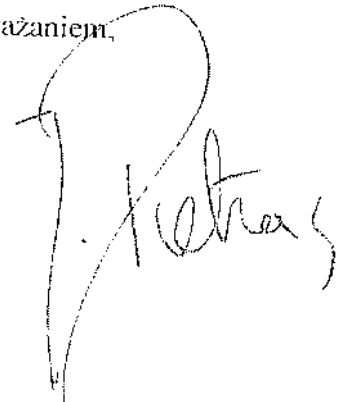
Opinia o zgodności projektu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach emerytalnych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach emerytalnych (pismo nr RM-10-206-03; RM-10-207-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Celem projektowanego projektu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest określenie zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ustawa podlega analizie zgodności z przepisami zarówno pierwotnego jak i wtórnego prawa Unii Europejskiej w wielu aspektach jej regulacji, w tym w zakresie pośrednictwa pracy, wsparcia dla osób bezrobotnych oraz wsparcia finansowego dla pracodawców zatrudniających ww. osoby, podejmowania pracy przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej w ramach swobody przepływu pracowników oraz delegowania pracowników do pracy poza granicami kraju. Konkluzje wynikające z przeprowadzonej analizy pozwalają na stwierdzenie, iż projektowana ustawa nie zawiera przepisów sprzecznych z wymogami *acquis*.

- II. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedstawiony projekt ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.
- III. Jednocześnie, w odniesieniu do przedstawionego projektu ustawy o świadczeniach emerytalnych, pozwalam sobie podkreślić, iż przewidziana w art. 17 tego projektu zmiana w ustawie z dnia 8 września 2000 roku o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948 z późn. zm.), przewidująca przejęcie części kwoty świadczeń przedemerytalnych zwolnionych pracowników PKP. S.A., przez budżet państwa, stanowi podstawę do udzielenia pomocy państwa, w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Należy jednak zauważyć, iż ma ona na celu zmniejszenie społecznych skutków restrukturyzacji i – w konsekwencji – mieści się w zakresie pomocy akceptowanej przez Komisję Europejską na podstawie wspólnotowych wytycznych w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE nr C 288, 09.0.1999). Koniecznym wydaje się jednak stwierdzenie, iż w przypadku stosowania powyższej formy pomocy po dniu akcesji, będzie ona musiała być przedmiotem notyfikacji Komisji Europejskiej w ramach programu restrukturyzacji tego przedsiębiorstwa.
- IV. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projekt ustawy o świadczeniach przedemerytalnych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej